

ΣΑΝ
ΣΗΜΕΡΑ

Ν. Κοτζιάς Κρίση στη Βόρεια Μακεδονία – Χρειάζεται σοβαρότητα και ευθύνη

Γεγονότα

1493 – Ο Χριστόφορος Κολόμβος αποβιβάζεται σ' ένα νησί, που είχε εντοπίσει την προηγούμενη μέρα, και το ονομάζει Σαν Χουάν Μπασουίστα (αργότερα μετονομάστηκε σε Πουέρτο Ρίκο).

1885 – Σερβοβουλγαρικός πόλεμος του 1885: Οι Βούλγαροι νικούν στη μάχη της Σλίβνιτσα, εδραιώνοντας την ενοποίηση του πριγκιπάτου της Βουλγαρίας και της Ανατολικής Ρωμυλίας.

1912 – Α΄ Βαλκανικός Πόλεμος: Ο σερβικός στρατός καταλαμβάνει τη Μπίτολα, τερματίζοντας την επί πέντε αιώνες οθωμανική κυριαρχία στη Μακεδονία.

1942 – Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος: Μάχη του Στάλινγκραντ. Οι σοβιετικές δυνάμεις υπό τον στρατηγό Γκεόργκι Ζούκοφ αρχίζουν την επίθεση Ουρανός στο Στάλινγκραντ, γυρίζοντας τη ροή της μάχης υπέρ της Σοβιετικής Ένωσης.

1946 – Το Αφγανιστάν, η Ισλανδία και η Σουηδία γίνονται μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

1952 – Ο στρατάρχης Αλέξανδρος Παπάγος γίνεται πρωθυπουργός της Ελλάδας.

1969 – Πρόγραμμα Απόλλων: Οι αστροναύτες του Απόλλων 12 Πιτ Κόνραντ και Άλαν Μπιν προσεληνώνονται στον Ωκεανό των Καταιγίδων και γίνονται ο τρίτος και ο τέταρτος άνθρωπος, αντίστοιχα, που περπατούν στη Σελήνη.

1977 – Η πτήση 425 της TAP Portugal συντρίβεται στη Μαδέρα, σκοτώνοντας 131 άτομα.

1979 – Κρίση των ομήρων (Ιράν): Ο Ιρανός ηγέτης Ρουχολάχ Χομεϊνί διατάζει την απελευθέρωση 13 γυναικών και μαύρων Αμερικανών ομήρων που κρατούνται στην αμερικανική πρεσβεία στην Τεχεράνη.

Γεννήσεις

1711 – Μιχαήλ Λομονόσοφ, Ρώσος φυσικός, χημικός, αστρονόμος και γεωγράφος

1805 – Φερντινάν Λεσσέψ, Γάλλος διπλωμάτης και μηχανικός

1839 – Εμίλ Σκόντα, Τσέχος βιομήχανος

1917 – Ίντιρα Γκάντι, Ινδή πολιτικός

1920 – Τζιν Τίρνεϊ, Αμερικανίδα ηθοποιός

1931 – Χρήστος Ροκόφυλλος, Έλληνας πολιτικός

1944 – Αγνή Μπάλτσα, Ελληνίδα μεσόφωνος

1950 – Νίκος Κοτζιάς, Έλληνας πολιτικός

1954 – Σταύρος Παπασταύρου, Έλληνας συνθέτης

1954 – Αμπντούλ Φατάχ αλ Σίσι, Αιγύπτιος στρατηγός και πολιτικός

1961 – Μεγκ Ράιαν, Αμερικανίδα ηθοποιός και παραγωγός

1962 – Τζόντι Φόστερ, Αμερικανίδα ηθοποιός και σκηνοθέτης

Θάνατοι

1828 – Φραντς Σούμπερτ, Αυστριακός συνθέτης

1906 – Παύλος Κύρου, Έλληνας μακεδονομάχος

1906 – Δημήτριος Νταλίπης, Έλληνας μακεδονομάχος

1988 – Χριστίνα Ωνάση, Ελληνίδα επιχειρηματίας

1999 – Αντώνης Μηγιάκης, Έλληνας ποδοσφαιριστής και προπονητής

2011 – Νεοκλής Σαρρής, Έλληνας πολιτικός

2017 – Τσαρλς Μάνσον, Αμερικανός δολοφόνος

Οφείλουμε να εγκύψουμε με προσοχή στις παγκόσμιες και περιφερειακές αλλαγές, ώστε με νηφαλιότητα και ψυχραιμία να εντοπίσουμε τις αλλαγές, τις ευκαιρίες και τα στρατηγικά προβλήματα που προκύπτουν για τη χώρα μας.

1 Η ήττα των ΗΠΑ στο Αφγανιστάν δημιούργησε την εντύπωση σε σειρά εθνικών ηγεσιών στην περιοχή μας ότι μπορούν να εκδηλώσουν ευκολότερα αναθεωρητικές διαθέσεις, διότι η πιθανότητα να τους εμποδίσει η αμερικανική στρατιωτική μηχανή είναι πολλαπλά μικρότερη από ό,τι πριν από 20 χρόνια.

2 Η πιο ισχυρή φυγόκεντρη τάση είναι αυτή που παρουσιάζεται στη Βοσνία. Αφενός η Σερβική Δημοκρατία επιδιώκει να αυξήσει την αυτονομία της έναντι του κεντρικού βοσνιακού κράτους και αφετέρου οι Κροάτες δείχνουν να μην επιθυμούν άλλο την υποταγή τους στον μουσουλμανικό παράγοντα όπως γίνεται μέχρι σήμερα. Εξίσου ενισχύονται και οι διαθέσεις αυτονομίας των Σέρβων του Κοσόβου.

3 Δίπλα στις φυγόκεντρες τάσεις επανεμφανίζονται πολύ ισχυρές εθνικιστικές διαθέσεις στα περισσότερα κράτη της περιοχής. Υπάρχει σαφής κίνδυνος να οξυνθούν οι σχέσεις Κοσόβου και Σερβίας, αφενός διότι το πρώτο δεν εφαρμόζει τις συμφωνίες ως προς τους σερβικούς δήμους και αφετέρου διότι η δεύτερη αρνείται να αναγνωρίσει ορισμένες πραγματικότητες επί του εδάφους. Εντονότερες είναι οι δραστηριότητες του βουλγαρικού εθνικισμού που ονειρεύεται τη «Μεγάλη Βουλγαρία». Το ενδιαφέρον είναι ότι ακραίοι εθνικιστικοί κύκλοι στην Ελλάδα υποστηρίζουν αυτόν τον κοτζαμπασισμό μόνο και μόνο διότι είναι εχθρός της Συμφωνίας των Πρεσπών. Εντονη είναι η παρουσία εθνικιστικών τάσεων και στην Αλβανία, ακόμα και σε κύκλους στην Κροατία.

4 Μεγάλες ευθύνες για τα πιο πάνω φαινόμενα, ενίσχυσης των αποσταθεροποιητικών τάσεων στην περιοχή, έχει η Ε.Ε. Η ηγεσία της είναι κατώτερη των περιστάσεων, ενώ εγκατέλειψε την πολιτική ένταξης των Δυτικών Βαλκανίων στην Ε.Ε. όπως και τη θέση ότι χωρίς τα κράτη των Δυτικών Βαλκανίων δεν μπορεί κανείς να μιλάει για πραγματική γεωγραφική ολοκλήρωση της Ε.Ε. Δεν έχει διαμορφώσει μια εναλλακτική πρόταση εμβάθυνσης της διασύνδεσης της περιοχής με την Ε.Ε. καθώς και οικονομικής της στήριξης. Επιπλέον, τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. στη ΝΑ Ευρώπη δεν δείχνουν να έχουν ουσιαστικό ενδιαφέρον, ενώ η ελληνική κυβέρνηση δείχνει ανίκανη να ασχοληθεί με πολιτικές ουσίας για την περιοχή. Περιορίζεται δε, σε επικοινωνιακά τετρίπια.

5 Οι πολιτικές εξελίξεις στην περιοχή, μαζί με τις πιέσεις στην εσωτερική πολιτική, οδήγησαν τον Ζάεφ αρχικά σε δήλωση παραίτησης. Όμως, ο κύριος λόγος αυτής του της ενέργειας είναι το ότι η Ε.Ε. δεν εκπλήρωσε καμία από τις υποσχέσεις της και αποδείχτηκε πολύ λίγη μπροστά στα γεωπολιτικά προβλήματα της περιοχής. Ο Ζάεφ έκανε δύσκολους συμβιβασμούς με την Ελλάδα και για να δώσει στον λαό του μια θετική ευρωπαϊκή προοπτική. Προσμονή στην οποία αναγκάστηκε να υποταγεί ο ολαβομακεδονικός εθνικισμός, αρνητής κάθε λύσης στο ονοματολογικό. Επιπλέον, η ένταξη της Βόρειας Μακεδονίας στην Ε.Ε. έδινε τη δυνατότητα συνύπαρξης του αλβανικού στοιχείου σε μια ευρύτερη θεσμική κατασκευή, προοπτική που περιόριζε τις εντάσεις στο εσωτερικό της ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες κοινότητες, όπως και τα σχέδια για «Μεγάλη Αλβανία». Η ελληνική κυβέρνηση, δυστυχώς, παρακολουθεί με απάθεια τις πρόσφατες εξελίξεις. Δεν έκανε ούτε μια κίνηση ουσίας προκειμένου να αντιμετωπιστούν η αδράνεια της Ε.Ε. και τα «μεγαλοεθνικά»

σχέδια στην περιοχή. Η κυβέρνηση οφείλει άμεσα να περάσει από τη Βουλή τα τρία μνημόνια με τη Βόρεια Μακεδονία, η δε αντιπολίτευση, με ευθύνη, να μην δει το θέμα με τακτικισμό.

6 Όλα τα πιο πάνω διευκολύνουν τις παρεμβάσεις στην περιοχή επιθετικών παικτών όπως είναι η Τουρκία. Η τελευταία, με μοχλό πολιτικές δυνάμεις που εξαρτώνται από αυτήν, επεδίωξε να συμβάλει στην πτώση του Ζάεφ.

7 Η ελληνική κυβέρνηση δείχνει ως να μην καταλαβαίνει επαρκώς τις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα σε μια κυβέρνηση VMRO, με τη στήριξη της Τουρκίας, με εκείνη του Ζάεφ που συμφώνησε για τις Πρέσπες. Αντίθετα, πρωτίστως ενδιαφέρεται να πείσει με επικοινωνιακά κόλπα ότι το να χοροπηδά μέσα σε ένα αδρανές βαγόνι αποτελεί απόδειξη σπουδαίων κινήσεων ιστορικής σημασίας. Δυστυχώς όλοι γνωρίζουμε ότι η ελληνική εξωτερική πολιτική δεν έχει πια στην περιοχή το ειδικό βάρος που είχε πριν από μερικά χρόνια.

8 Η ελληνική κυβέρνηση οφείλει άμεσα να αναλάβει διεθνή εκστρατεία διαφώτισης για τις αλλαγές που συντελούνται στην περιοχή, τους κινδύνους που γεννιούνται, ώστε να δεσμεύσει την Ε.Ε. στο να ανοίξει και πάλι τη διαδικασία διαπραγμάτευσης της ένταξης με Αλβανία και Βόρεια Μακεδονία. Και αυτό, διότι το βουλγαρικό βέτο είναι πρόσχημα και όχι ουσία. Επίσης, να πείσει τη Γαλλία, που δικαίως επιδιώκει θεσμικές αλλαγές σε μια ήδη διευρυμένη Ε.Ε., ότι η διαδικασία διαπραγμάτευσης της διεύρυνσης Ε.Ε. με Αλβανία και Βόρεια Μακεδονία μπορεί να ανοίξει άμεσα, αφού το οποίο χρονοδιάγραμμα τερματισμού της θα υπολείπεται ενός ορθολογικού χρονοδιαγράμματος θεσμικών αλλαγών στην Ε.Ε.

9 Η ελληνική κυβέρνηση οφείλει να εφαρμόσει τη Συμφωνία των Πρεσπών, σειρά προβλέψεων (όπως κοινές συνεδριάσεις θεσμών και επιτροπών). Ιδιαίτερα οφείλει να λειτουργήσει τέτοιες επιτροπές όπως εκείνες για τα εμπορικά σήματα και τα σχολικά εγχειρίδια. Όλα δείχνουν ότι δεν κατανοεί ότι στη Συμφωνία υπάρχουν δεσμεύσεις που δεν ήταν και ο ευσεβής πόθος στη γείτονα. Η ηγεσία της Βόρειας Μακεδονίας με μεγάλη ευχαρίστηση διαπιστώνει την απουσία πολιτικής απαίτησης υλοποίησης τμημάτων της Συμφωνίας σε υποχρεώσεις που δεν ήταν επιλογή της. Ακόμα, η ελληνική κυβέρνηση οφείλει να καταγράψει και να αναγγείλει στον ΟΗΕ όλες τις παραβιάσεις που κάνουν οι δυνάμεις της VMRO. Η χρησιμοποίηση της παράνομης ονομασίας «Δημοκρατία της Μακεδονίας» από οκτώ νεοεκλεγέντες δημάρχους δεν πρέπει να υποτιμηθεί. Είναι απαραίτητο να καταλάβουν κάποιοι επιπόλαιοι στην Αθήνα, ότι το γεγονός ότι οι εθνικιστικές δυνάμεις στα Σκόπια δεν θέλουν τη Συμφωνία των Πρεσπών και θέλησαν να οδηγήσουν τον Ζάεφ σε πτώση, κάθε άλλο παρά αποτελεί μια κάποια απόδειξη «δικής μας προδοσίας». Αν πράγματι ήταν, θα την είχαν εκείνοι κορώνα στην κεφαλή τους.

10 Στην Αθήνα υπάρχει, ακόμα, η εκκρεμότητα με τα τρία μνημόνια με τη Βόρεια Μακεδονία. Η κυβέρνηση οφείλει άμεσα να τα περάσει από τη Βουλή. Η δε αντιπολίτευση με ευθύνη, λαμβάνοντας υπόψη της τα πολλαπλασιαζόμενα σημεία αποσταθεροποίησης στην περιοχή και τους εθνικισμούς, να μην δει το θέμα με τακτικισμό. Αντίθετα να συμβάλει στην προώθηση της υλοποίησης της Συμφωνίας των Πρεσπών, ώστε να μην ενδυναμωθούν οι θέσεις των πιο επιθετικών δυνάμεων στην περιοχή.

Για μένα το συμπέρασμα είναι μόνο ένα: χρειάζεται σοβαρότητα και αίσθημα ευθύνης από όλους μας. (Πηγή: Καθημερινή)